

Po katoliškem svelu

Katoliški tisk — sveta dolžnost. V glasilu Katoliške akcije na Dunaju »Katoliško življenje« je objavil dunajski nadškof kardinal dr. Innitzer o Božiču članek o pomenu katoliškega časopisja. Članek zaključek je tale pomembni opomin: »Nikdar se ne more dovolj poudariti, da je katoliški tisk eden najpotrebnejših pripomočkov za ohranitev in razširitev krščanskega duha med ljudstvom. Brez katoliškega časopisja je Katoliška akcija v mnogočem ovirana, da ne pride do potrebnega razmaha. Katoliški časnik more med ljudsko množico na nepričakovan način dobro razširjati in utrjevati. Zato je bilo delo za katoliški tisk proglašeno za letno geslo Katoliške akcije. Navdaja me odločna želja, ne samo da bi se pomen katoliškega tiska spoznal in priznal, marveč da bi katoliški časnik bil sprejet v vseh katoliških in krščansko mislečih družinah. Ne sme biti nobene hiše, ki se v njej ne bi čital katoliški list. Priporočam delo za katoliški tisk vsem dušnim pastirjem in sodelavcem Katoliške akcije kot sveto in vestno dolžnost.«

Stiska nemških katoličanov. Narodni socializem gre dosledno korak za korakom — a prej na svoji razkristjanjevalni poti. Kot neposredni cilj rahu je pred očmi razkristjanitev šole. Zasebne verske šole so prepovedane in zaprte. Sedaj so na vrsti javne verske šole. Potezo peresa jih šolska oblast spreminja v skupnostne brezverske šole. S tem se kršijo stare pravice katoliških staršev, ki so zajamčene tudi v konkordatu. Narodni socializem pa gazi vse zakonske določbe in pogodbe. Ako starši protestirajo proti temu, da morajo dati svoje otroke v brezverske šole, jim pretijo raznoliki zli nasledki. Trierski škof Bornewasser je o tej zadevi poslal pred prazniki pastirsko pismo svojim vernikom, ki se je prebralo po cerkvah. Ni ga kajpada mogel dati tiskati, ker bi ga državna oblast zaplenila, niti poslati po pošti, kjer bi tudi bilo zaplenjeno, marveč ga je dal razmnožiti ter po kurirjih dostaviti župnikom širom svoje škofije. V tem pismu opisuje škof krivico, ki se dela katoliškim staršem z razkristjanjenjem šole, ter protestno gibanje, ki se je razvilo med katoličani ter rodilo ogromno število protestnih podpisov. In vendar je moral škof odrediti, da se protestna akcija ukine. To pa je storil, da obvaruje svoje vernike prevelike škode. V svojem pismu to škodo tako le opisuje: »Uradniki, ki protestirajo zoper skupnostno brezversko šolo, izgubijo svojo službo. Upokojeanci izgubijo pokojnino. Otroci tistih staršev, ki so podpisali protestne pole, ne dobijo ne dela ne zasluga. Trgovci se bojkotirajo. Delavcem žugajo z odpustom z dela. Katoličani so pod vplivom težkega čustva, da so brezpravniki. Prepričal sem se te dni, da živijo na zemlji trierske škofije, napojeni z mučeniško krvjo, še večjo mučeniki, možje in žene, ki trpijo notranje mučeništvo radi svoje vere in zvestobe do vere in cerkve.«

Nameni nove Španije. Vatikanski list »Osservatore Romano« je prinesel izjavo, ki jo je dal general Franco za katoličane v Ameriki. V njej poudarja poveljnik osvobodilnega boja v Španiji med drugim tudi to: »Spoznal sem nevarna podvzeta med-

narodnega komunizma proti Španiji. V rokah sem imel popis cerkva, ki naj bodo porušene v glavnih mestih naše verske zgodovine, kakor tudi ti. Tih oseb, ki naj bodo ubite. Hoteli so v Španiji uničiti vso krščansko tradicijo ter iz nje napraviti brezversko državo brez cerkva in Boga. Za sovjetsko propagando so bili izdani milijoni in organizirane so bile večje skupine ljudi, da se uresničijo ti cilji. Brezpogojno smo se morali dvigniti, da ohranimo našo Španijo, naše spomenike katoliške vere, posamezne ljudi, pa tudi ves narod. Jaz sem imel od početka zavest in gotovost, da Španija ne bo podlegla mednarodnemu komunizmu. Nekateri mislijo, da mi vodimo boj in nič drugega. Toda mi proizvajamo globoko socialno preosnovo, prošinjeno z naukom katoliške cerkve. V bodoče bo mnogo manj bogatinov, zato pa tudi manj

Iz drugih taborov

»Jutru« še vedno razburja živce agitacija za katoliške liste. Komur je taka agitacija zoprna, tak sam dokazuje, da ne spada v vrsto teh listov. JNS glasilo v Sloveniji se sicer ne ravna rado po navodilu stare grške modrosti: »Spoznavaj samega sebe«, včasih pa se vendar razbesedi v nehoteno samizpoved. Smolo pa ima, če se v svojem besedičenju zgrubi na teren sv. pisma. Svetopisemska prilika o farizeju in cestinarju, ki bi jo rado izkoristilo, mu ne more poslužiti, ker ne ve, kam bi sebe uvrstilo, ali med farizeje ali med cestinarje. Med cestinarje namreč ne spada, ker se dozda še ni potrkalo na prsi s spokorno molitvijo: »Bog, bodi milostljiv meni grešniku!«

Zadel je, namreč »Kmeti list«, ko je zapisal te-le besede: »Koliko je bilo že lepih in spodbudnih, pa hkratu satansko lažnivih besed napisanih in spregovorjenih o slovenski svobodi prav s strani takih ljudi, ki jim je slovenska svoboda trn v peti! S strani ljudi, pravimo, ki jim je vsak resničen izraz svobode bolj osovražen kakor najhujše zlo na svetu, s strani ljudi, ki so se trudili in se še vedno trudijo, da bi narod obdržali v čim večji temi.« Zadel je »Kmeti list«, in sicer je zadel slovensko

250.000 DIN — ČETRT MILJONA ZAVAROVALNIN

je dosedaj že izplačal »Slov. gospodar«. Omogočili so to samo redni plačniki s celoletnim plačilom na enkrat. Nesreča ne počiva! Zato je vseh teh 250 naročnikov, ki so prišli v nesrečo, hvaležnih tudi nim, ki redno plačujejo, pa svoji previdnosti, da so sami imeli naročnino pravočasno v redu plačano.

velikih siromakov. Nova država v Španiji bo prava demokracija, ki bodo v njej sodelovali vsi državljani v vladstvu in v upravi. Odredbe v pozitivnem pravcu bomo donesli, ko sestavimo vlado ter bomo začeli z redovitim zakonodavnim delom. Ker moramo obnoviti toliko stvari, med njimi toliko hiš, se bomo potrudili, da najprej obnovimo cerkve, hiše božje, ter da oskrbimo duhovnikom potrebna sredstva za izvrševanje njihovega poslanstva.«

laži-svobodomiseltvo. Slovenski svobodomiseltci, meščanski, kmetijski in socialistični, imajo polna usta svobode, obdržijo pa to svobodo za sebe kot poseben privilegij lažnivega liberalizma. Ljudstvu ne privoščijo niti trohice svobode, za ljudstvo imajo samo najstrožje jerobsko nadzorstvo, bič, zasledovanje, globo, zapor. To so naši dični JNSarji slovenskemu svetu sijajno dokazali s svojo diktatorsko vlado.

Nacionalno misel potiska JNSarsko časopisje v ospredje pri agitaciji za sebe. »Nova doba« v Celju piše v svoje priporočilo, da je JNSarsko časopisje »edino učinkovito sredstvo v boju za zmago jugoslovenske nacionalne misli«. Ti, uboga »jugoslovenska nacionalna misel«! Ako bi bila odvisna od tega časopisja, ne boš nikdar zmaga! Toda prava jugoslovenska narodna misel je prav tako malo odvisna od liberalnega JNSarstva, kot svoboda in dostojanstvo človeka, ki ju »Nova doba« tudi spravlja v zvezo z »naprednim časopisjem« kot najboljšim orožjem. JNSarsko časopisje ne brani ne svobode in dostojanstva človeka ne jugoslovenske nacionalne misli, marveč brani sebične interese slovenskega in jugoslovenskega laži-svobodomiseltva in naprednjaštva.

Novice

Osebnosti

Nova glavarja za Maribor levi in desni breg. Dosedanji o'rajni glavar za Maribor levi breg g. dr. Peter Popovič je bil pozvan v Belgrad v notranje ministrstvo. Za okr. glavarja Maribor levi breg je imenovan g. dr. Janko Šiška, dosedaj glavar na desnem dravskem bregu. Za Maribor desni breg je postavljen za glavarja dosedanji podglavar g. Leopold Eiletz. Naše častitke!

Podelitev župnije. Župnija Pišce pri Brežicah je podeljena g. Juriju Pribožič, župniku v Zagorju v dekaniji Kozje.

Nesreče

Mlad delavec hudo poškodovan na transformatorju. Anton Drnovšek, 29 letni de-

lavec iz Knezdola pri Trbovljah, je čistil 2. januarja na velikem transformatorju pri Laškem. Prišel je v dotik s tokom, švignil je plamen in Drnovšek je bil naenkrat v objemu ognja. Padel je s transformatorja 3 m globoko. Z groznimi opeklinami so ga prepeljali v celjsko bolnišnico.

Nesreča pri smučanju. Jožef Matejka, strojni tehnik, je padel za Tremi ribniki v Mariboru s smučkami tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo.

Z nevarnimi opeklinami v bolnišnico. V Bukovju pri Frankolovem je padel s peči v škaf kroga dveletni posestnikov sinček Jožek Vezenshek. Hudo opečenega otroka so oddali v celjsko bolnišnico.

Ogljar se zadušil na goreči kopi. Na Breznem vrhu v Dravski dolini se je za-

dušil na tleči kopi v gozdu ogljar Anton Mežnar iz Brezna. Mežnarca je po prečutih sedmih nočeh premagal spanec, radi mraza je legel na toplo kopo in se ni več prebudil.

Žrtve nesreč prepeljane v bolnišnico v Celju. V zadnjih dneh so bile oddane v celjsko bolnišnico naslednje žrtve nesreč: V Velenju je padel 37 letni železniški sprevodnik Janez Bizjak in si je zlomil desno nogo. — Ivan Jerak, 76 letni posestnik iz Strmega pri Topolšici, je padel in si je zlomil levo nogo pod kolenom. — V Marija gradu pri Laškem si je zlomil pri sankanju levo nogo 11 letni Jožek Korže, sinko železniškega čuvaja. — Pri smučanju je padel in si je zlomil levo nogo Valentin Nerad, sin žagarja.

Usodepoln padec pod voz. Franc Hladin, 26 letni dninar iz Škofje vasi pri Celju, je padel na cesti pri Vojniku pod voz. Kolo mu je šlo preko desne noge in mu jo je zlomilo.

Nož se mu zapičil v trebuh. Franc Vodlan, 27 letni mesarski pomočnik iz Velenja, je rezal zmrzlo meso. Nož mu je soderknil in je zadel Vodlana v trebuh. Poškodovani se zdravi v celjski bolnišnici.

Vlak smrtno povozil mladega stražnika. Na železniški progi Ljubljana—Zalog je nočni vlak 29. decembra smrtno povozil Alojzija Krese, policijskega stražnika-pripravnika, ki je pazil na dvorni vlak iz Ljubljane. Lokomotiva je udarila Kreseta v desno stran glave in mu je zlomila vrat. Poleg njega so našli uro. Iz najdbe ure se da sklepati, da je komaj šest mesecev namješčen stražnik pogledal na uro in je stal na levem tiru ter ni opazil prihoda ekspresnega vlaka iz Ljubljane. Smrtno ponesrečen je bil doma iz Hruševca v okraju Novo mesto.

Smrtna nesreča na cesti. V Štepanji vasi pri Ljubljani blizu Kregarjeve krčme je postal smrtna žrtev prometne nesreče 39 letni zidar Jakob Breskvar, stanujoč v Štepanji vasi. Iz Ljubljane se je vračal proti domu. Za njim sta pripeljala dva

voznika. En voznik je hotel prehiteti drugega in je pri tem podrl Breskvarja, ki je padel pod voz, konji so šli preko njega in je bil koj mrtev.

Smrtna nesreča pri smučanju. V Bedniču ježi na Ježici pri Ljubljani je pri smučanju smrtno ponesrečil 17 letni Andrej Doberlet iz Savelj.

Dim zadušil tri otročiče. V vasi Medvedje Brdo na italijanski strani, nedaleč od naše Hotedršice, je spravila pri posestniku Janezu Treven žena tri otroke k počitku v podstrešno sobico. V sobici so zakurili peč, a so drva naložili preblizu peči, tako da so začela tleti in se je sobica toliko zakadila, da so se otroci v teku ene ure zadušili. Smrtna nesreča je zadela štiriletnega fantka in dve deklici v starosti dve in pol leta ter devet mesecev.

Nevarna igrača. Francek Tišler, šestletni sinko delavca "Gradca pri Litiji, je dobil za praznike malo pištolo na zamašek. S pištolo so se igrali tudi drugi otroci in eden je ustrelil zamašek Franceku naravnost v desno oko, katero mu je nevarno cteкло in so prepeljali otroka v ljubljansko bolnišnico.

Požarna nesreča. V šikolah na Dravskem polju je zgorelo posestniku Jakobu Peršuhu gospodarsko poslopje z orodjem in zalogami krme. Pogorelec je oškodovan za 45.000 din.

Razne novice

Jubilej časopisa. »Novine«, v prekmurščini tiskan list, katoliško glasilo Slovenske krajine, obhajajo 25 letnico svojega obstoja. »Novine« so budile narodno zavest, prestale hudo boljševisko revolucijo ter imajo največ zaslug za priključitev Slovenske krajine k ostali Sloveniji in Jugoslaviji. V jubilejni številki je napisal g. knezoškof dr. Ivan Jožef Tomažič čestitko in priporočilo. Tudi mi se pridružujemo čestitki!

Pozabljene Slovenske gorice. Slovenske gorice so najlepši štajerski kraj, tudi najbolj narodno zaveden in preizkušen. Letos

SE VES JANUAR!

Svojim prijateljem, širiteljem našega tiska, tudi društvom in organizacijam sporočamo, da je še ves januar čas za agitacijo! Seveda je prav, da čimprej pošljete nove naročnike, da dobijo list takoj!

bomo obhajali 20 letnico, kar smo v Jugoslaviji. Veseli smo tega, toda mislimo, da imamo pravico, da bi vsaj sedaj smeli povzdigniti svoj glas tudi vsem onim, ki so sedaj v Jugoslaviji ves čas vseh teh 20 let pozabljali na Slovenske gorice. Prepričani smo, da vsaj sedanja vlada tega ne bo pozabila. Slovenske gorice so ostale brez vsake železniške zveze z Jugoslavijo. In nič nismo rekli, dasi moramo le cesto uporabljati. Zadnji čas od leta 1935 dalje pa so nas že tako odrezali od sveta, da se nam zdi, da smo bližje Beogradu kakor pa Mariboru. Vzemimo primer pošte v št. Lenartu! V torek zvečer damo v Mariboru »Slov. gospodarja« na pošto, v 30 km oddaljeni kraj pa pride — če gre vse po sreči — do sobote, večkrat pa celo šele v ponedeljek naslednjega tedna. Tako zanemarjenih poštinih razmer menda ni nikjer več v državi, kakor jih imamo pri nas. Vemo, da leži krivda v Beogradu, kjer ne najdemo razumevanja. Prosimo sedaj javno vse one gospode, ki imajo na katerikoli način dolžnost in pravico govoriti o Slovenskih goricah, da na merodajnem mestu, to je v ministrstvu pošte, dosežejo, da se razmere pri pošti št. Lenart spremenijo! — Tudi nekaj drugega še moramo omeniti. Slovenske gorice še danes niso odtrgane od Avstrije, kar se tiče elektrike. Tako št. IIj kakor tudi Gornja Radgona imata še sedaj elektriko iz Avstrije, dočim seveda vsi drugi kraji Slov. goric elektrike še sploh nimajo. Sedaj, ko bo banski svet zopet sklepal o novih napeljavah električne razsvetljave, naj bi se ozrl tudi na Slovenske gorice! Slovenske gorice naj v letu 1938 ne bodo pozabljene!

Protiverska ura v sovjetskih šolah

Ljudski komisariat za vzgojo, izobraženost in umetnost se je nedavno sporazumel z osrednjim uradom brezbožnikov glede na to, da se mora v vse sovjetske šole uvesti »protiverska« ura. Na teden naj bi bili dve uri. »Protiversčina« bodo poučevale posebno izšolane moči brezbožniških organizacij, kjer pa teh organizacij ni, pa mora učitelj, učiteljica ali voditelj strankine celice prevzeti protiverski pouk. Srednje in visoke šole so pa dobile glede na to še posebne predpise.

Žrtve svetovne vojne

Na Dunaju je že lani izšlo uradno poročilo, ki dokazuje, da je po vojni za ranami, ki so jih do-

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz preteklih in sedanje dobe

Uvod

Odkar je začel krožiti denar kot plačilno sredstvo, so že bili tudi ponarejevalci, kateri so skušali osrečiti s potvorbami sebe ter okoristiti druge. Posebno stopa ponarejanje v ospredje, kakor hitro so zamenjali novce tiskani bankovci.

Že od nekdanj je smatral priprosti človek ponarejevalca papirnatega denarja za največjega dobrotnika in umetnika. Podeželski narod se niti danes ne zaveda, da bi bila s potvorbami bankovcev oškodovana država. Ne more tudi dalje razumeti, zakaj oblast z vso vnemo zasleduje, preganja ter ostro kaznuje tolike dobrodelnike, kakor so n. pr. ponarejevalci. Nikdar še ni bilo čitati in tudi ne slišati, da bi bil ponarejevalca ovadil kak kmečki človek. Ravno nasprotno! Ponarejevalci so se in se bodo najrajši zadrževali na deželi, kjer jih skrivajo kmetje z lastno življenjsko nevarnostjo, jih dobro hranijo ter jim kupujejo tolikokrat za težek denar dragocene potrebščine za potvarjanje.

Ponarejanje denarja je rast, katera korenini največkrat globokeje nego kvartopirstvo, divji lov

in tihotapstvo. Ponarejevalec ima od potvorb v pretežnih primerih komaj toliko, da je oblečen in se preživi. Ne potvarja iz dobičkaželjnosti, da bi postal sam bogat, ampak le iz nagona strasti, v kateri uživa, ker mu je uspela strogo prepovedana potvorba tako, da je navaden zemljan nikakor ne pozna od pravega denarja.

Znano nam je toliko in toliko ponarejevalcev, kateri so presedel ter prebili leta in leta po ječah. Komaj so bili na svobodi, že so zapadli prejšnji strasti in niso odnehali, dokler niso sklenili nemirnega življenja za zamreženimi okni jetnišnice in kaznilnice.

Kar je bilo pravkar beleženo na račun ponarejevalske strasti, velja 90 odstotkov za ponarejevalce papirnatega denarja. Oni, kateri potvarja novce, se kmalu spametuje. Ta goljufija se ne izplača in je preveč enostavna, da bi zadovoljila res brihtnega človeka. Ponarejevalci kovancev se navadno spreobrnejo že po prvi prestani kazni ter postanejo pošteni člani človeške družbe.

Zgled iz življenja

Piscu naslednjih spominov starega strica z Dravskega polja je znan iz domačega kraja ob Sotli primer, ko je ravno potvarjanje bakrenih štirjač pripomoglo priprostemu pastirju, da se je izučil za podobarja ter slikarja in je bil pozneje vse življenje

NAROČNIKOM!

Ker je današnji številki priložena priloga »Kmečko delo«, bodo dobili cenjeni naročniki običajni koledar prihodnjic.

Obžalovanja vredni slučaji

Neznanec ukradel aktovko z 69 jurji gotovine in z dvema hranilnima knjižicama. V Mariboru v Vetrinjski ulici ima starinaro trgovec Franc Pukl. Dne 30. decembra je prišel zjutraj, b 8 po navadi v trgovino z aktovko, v kateri je hranil izkupiček od prejšnjega dne in ključke od trgovine. Omenjenega jutra je vzel iz aktovke ključke, da bi odprl trgovino, aktovko pa je za par trenutkov odložil v skladišču. Ko se je vrnil, že ni bilo aktovke, v kateri je bilo 69 jurjev gotovine in dve hranilni knjižici. Mestne hranilnice s hranilno vlogo za 120 tisoč dinarjev. Še neodkrit tat je moral dobro poznati Puklovo navado, da je jemal denar čez noč iz trgovine in ga je zjutraj zopet prinašal v blagajno v aktovki. Čakal je na ugoden trenutek v stranišču na dvorišču in je z lahkoto izmaknil dragoceno aktovko, medtem ko je lastnik odpiral trgovino.

Hitro pojasnjena tatvina. Zgoraj poročamo, da je bila ukradena mariborskemu starinarju Francu Puklu aktovka z 69 tisoč in z dvema hranilnima knjižicama. Mariborska policija je hitro prišla tatico v osebi 27 letne zasebnice Elizabete Bach, ki je stanovala v Mariboru v Mlinski ulici. Na tatico je postala pozorna policija, ker je preveč razmetavala z denarjem. Aretirana je priznala, da je zašla v rokav plašča 2000 din, glavni del pa so našli pri njenem prijatelju na Pobrežju, in sicer 35 tisoč. 25 jurjev je Bachova skrila v drvarnici, štiri tisočake je pa zapravila. Prijeta je že imela pripravljen potni list za Gradec.

Krojaškemu mojstru ukradenega sukna za 23 oblek. Krojaškemu mojstru Srečku

Satlerju v Tattenbachovi ulici v Mariboru so odnesli tatovi sukna za 23 oblek in so ga oškodovali za 12.000 din. Uzmoviči so prišli v Satlerjevo delavnico s ponarejenimi ključki in so odprli vrata na dvorišni strani.

Mesarju ukradel konja in sani. Na Tez nem pri Mariboru je ukradel nekdo pred gostilno na vojaškem vežbališču mesarju Francu Reiherju konja in sani. Reiher je oškodovan za pet jurjev.

Drzen rop. Pri Sv. Marjeti ob Pesnici sta vdrla dva neznanca v noči v hišo posestnice Apolonije Donko. Tolovaja sta žensko zvezana, ji zamašila usta in sta vse pretaknila po stanovanju. Odnese sta raznih predmetov za 383 din.

Pri nekaterih boleznih žolča in jeter, žolčnih kamenih in zlatenci urejuje naravna

FRANZ - JOSEFOVA

grenčica

prebavo in pospešuje iztrebljenje črevesja. Klinične izkušnje potrjujejo, da domača pitna kura (zdravljenje) dobro učinkuje, ako popijemo

FRANZ - JOSEFOVO

vodo

zmešano z malo tople vode, zjutraj na prazen želodec.

Ogl. reg. S. br. 15485/35.

Nočni napad. V Podovi pri Hočah je pijan možki z gnojnimi vilami obdelal 42letnega posestnika Franca Praunsberger, katerega so prepeljali v mariborsko bolnišnico v nezavestnem stanju in s prebito lobanjo.

Trikrat zaboden v pljuča. V neki krčmi v Dobravi pri Hočah so se stekli vinjeni fantje. V pretepu je dobil 20 letni viničarski sin Ivan Rojs tri zabodljaje v pljuča.

Svaka zaklal v prepiru. Matija Kovačič, viničar na Janževem vrhu pri Radencih, je povabil k sebi sorodnike in jih je pogostil. Radi ročke vina je izbruhnil na večer prepir med 22 letnim domačim sinom Alojzom in svakom Antonom Šafarič iz Ivanj-

cev. Sin se je tako razljutil, da je pograbil nož in je svaka ter očeta treh otročikov s tremi zabodljaji zaklal. Mladega hudo delca so zaprli.

Vlom v podružnico. V trboveljsko podružnico Sv. Marka je vdrl v noči neznanec na ta način, da je vrgel s tečajev glavna vrata. Vlomil je v nabiralnike in odnesel iz tabernaklja nanovo pozlačen kelih, monštranco pa je pustil.

Smrtna žrtev pretepa. V vasi št. Lambert nad Litijo se je 16 fantov s hribovskih vasi stoplo radi deklet. 17 letni Milan Grošelj iz Jarš je dobil zabodljaj v trebuh, da so mu izstopila čreva. Na pomoč poklicani zdravnik je odredil prepeljavo ranjenega v ljubljansko bolnišnico, kjer je mladi fant podlegel prehudi poškodbi.

Dva smrtno zaklana in dva ranjena. V vasici Zavrtace nad Višnjo goro je prišlo pri posestniku Ivanu Zupančiču med pijanimi fanti do hudega pokolja. Kmalu po napadu z noži sta izkpravela 23 letni posestnikov sin Jože Miklavčič, ki se je komaj vrnil od vojakov, in 25 letni Janez Sešek, doma z Vrhov. Brata Jože in Jakob Šusteršič sta bila ranjena ter prepeljana v ljubljansko bolnišnico. Radi strašnega zločina, ki je razburkal vso okolico, so zaprli Ivana in Franca Jakoša ter njunega bratranca s Hudega pri Stični.

Iz šolskega poslopja odnesel za pet jurjev obleke. V Moravčah na Kranjskem je nočni vlomilec s pomočjo sekire vdrl v šolsko poslopje. Vlomil je v stanovanje šolskega upravitelja in vse pretaknil za denarjem. Ker ni bilo denarja, je odnesel za pet jurjev obleke in perila.

Izpred sodišča

Nečloveški sin na zatožni klopi. Dne 29. decembra so obravnavali na sodišču v Mariboru grozno dvojno krvavo dejanje, ki je majnika v lanskem letu hudo razburilo vse Ptujsko polje in smo o njem obširno poročali. Odgovor sta dala omenjenega dne 31 letni posestnik Franc Žnidarič iz Muretincev pod Ptujem in njegova

daleč na okrog znan kot eden najbolj poštenih obrtnikov.

Pred leti je umrl na Bučah pri Kozjem v spodnjih krajih na svoji lepi domačiji v visoki starosti precej nad 80 let Anton I avlič, podobar, slikar in pozlatar.

Bil je sin siromašne matere, katera je morala dati otroka k drugim za pastirja, da si je služil s pašo kruh in obleko. Lenkin Tonček, kakor so klicali pastirja, je iztaknil nekje star bakren kotel za kuhanje žganja. Na paši je stopil kar sam brez predhodnega poudka od kakega starejšega baker. Utisnil je novce za štiri krajcarje v ilovico in z ilovnatim modelom je izdeloval nekaj časa tako natančne posnetke, da je z njimi njegova nič slabega sluteča mati kupovala po trgovinah življenjske potrebščine.

Domačemu trgovcu se je zdelo čudno, ker je plačevala stara Lenka sicer malenkostne nakupe z vsikdar čisto novo štirjačo. Vprašana, kdo jo oskrbuje z blestečim novim denarjem, je povedala brez zavesti ovadbe lastnega otroka, da njen Tonček. Ta dečko je brihten in se celo razume na izdelavo cesarskega denarja.

Od potvorb prizadeti trgovec je naznanil zadevo s pastirskim ponarejevalcem orožnikom. Žandar je prignal lepega dne vsega objokanega Lenkinega Tončka na sodišče v Kozje, kjer je bil tedaj za sodnika pameten gospod. Pri pogledu na aretiranega fantka v solzah se je sam razjokal, ker je imel enako starega sina, ki je bil popolen bebec. Tonček mu je moral natančno opisati, kako je vlival štirjače in na

kak način je sam pogruntal to spretnost. Pastir je zavrl solze pred dobrim gospodom, se izpovedal in mu je tudi zaupal, da gnete vse mogoče kince iz ilovice ali jih pa rezlja iz smrekove ter borove škorje.

Sodnik se je podal z dečkom na pašnik Tončkovega gospodarja. Tam si je ogledal ponarejevalnico in kiparsko delavnico. Pastirjevo mater je pregovoril kmalu, da mu je izročila sinka, katerega je poslal v uk k znamenitemu podobarju in slikarju Tomažu Fantoniju. Ta vsestranski umetnik iz Furlanije je slikal v taisti dobi v spomladnem in poletnem času cerkve na presno po naši škofiji. Pozimi je izdeloval kipe in oltarje ter zlatil cerkvene okraske.

Mladi Anton Pavlič se je učil pri Fantoniju, ki je kot v drugič oženjen s Slovenko umrl v Konjicah leta 1892, pet let. Postal je iskan ter čislani slikar ter podobar v svojem rojstnem kraju. Še kot starček je rad pripovedoval, kako mu je pripomogla samo spretnost v potvarjanju staroavstrijskih štirjač do boljšega kruha ter umetniške obrti.

Priznaval je dobrim prijateljem, da je ponarejal novce kot pastir iz naravne nadarjenosti, dolgega časa ter veselja, ker je dosegel z ilovnatimi modeli original. V poznejšem življenju ga ni nikoli več mikala strast, da bi se bil lotil kot izučen slikar in podobar potvorb bankovcev, dasi bi jim bil kos z izurjenostjo v risanju.

(Dalje prihodnjic)

bili v vojni, pomrlo mnogo več ljudi, kakor jih je padlo na bojnem polju ali pa med vojno pomrlo za ranami. Po dosedaj zbranem gradivu je med svetovno vojno ranami umrlo 8 milijonov 538 tisoč vojakov vseh narodnosti. Med vojno pa je ostalo živih še 19 milijonov ranjencev, ki niso več zapisani v nobenem spisku ranjencev. Toda od teh 19 milijonov, ki so ob koncu vojne bili še živi, jih je po vojni pomrlo že 15 milijonov. Sedaj živi še 4.247.000 vojakov, ki so bili ranjeni v vojni. Če upoštevamo, da so bili vojaki, ki so se morali udeleževati svetovne vojne, povprečno stari po 30 let, vidimo, da je sedaj po vojni umrlo največ bivših ranjencev v starosti med 30. in 48 letom.

30 letna žena Jožefa. Jožefa Žnidarič je kupila eno leto pred poroko leta 1928 s svojim soobtoženim možem Francem od njegovih staršev en del posestva za 50.000 dinarjev. Izplačala je samo 11.000 din in je ostala drugo dolžna. Stara Žnidarič sta se podala v kamro ter na prevžitek. Prepričani med starima in mladima so bili na dnevnem redu, ker sta mlada prevžitkarjema kratila pravice in nista plačala dolga. Prišlo je do tožbe in z razsodbo je bil ostanek dolga vknjižen na posest mladih. Lani 11. majnika se je izjalovila poravnava med obema strankama. Radi tega je prišlo na domu do prepira. Sin se je toliko razljutil, da je pograbil sekuro in sta pred nerazsodnim divjakom pobegnili iz hiše oče in mati. Živalsko podivjana surovina pa je stekel najprej za očetom in ga je pobil z dvema udarcema s sekuro. Za očetom je dohitel še mater in tudi ta je dobila dva udarca. Stara človeka sta kmalu nato podlegla poškodbam. Nečloveški sin se je sam javil orožnikom in ni kazal nobenega pravega kesanja. Pri obravnavi se je zagovarjal z nerazsodno razburjenostjo. Njegova žena, ki je bila obdolžena sokrivde, je poudarjala pred sodniki nedolžnost in trdila, da bi bila rada moža zadržala in obvarovala pred strašnim dvojnimi krvavim dejanjem nad lastnima roditeljema. Glavni krivec Franc Žnidarič je bil obsojen na dosmrtno ječo, njegova žena pa je bila oproščena.

Zaslužena obsodba krivopriječnikov. V Celju so nadaljevali zadnje dni obravnavo, katero so prekinili 14. decembra, proti 51 letnemu posestniku Antonu Kovaču iz Bodreža pri Grobelnem, proti 34 letnemu posestniku Mihi Cerovškemu iz Bodreža, proti 59 letnemu prevžitkarju Tkavcu Antonu iz Tratne pri Grobelnem, proti 44 letnemu najemniku Antonu Povaleju iz Bodreža, proti 35 letni posestnici Ceciliji Žibret iz Planinske vasi pri Planini in proti 39 letni delavki Neži Kovačevi iz Planinske vasi. Našteti so bili na zatožni klopi radi krivičnega pričevanja. Vsi, izvzemši Kovača, so bili obtoženi, da so od 14. januarja do 25. julija 1935 na okrajnih soščih v Šmarju pri Jelšah in v Kozjem v pravdi Antona Kovača proti M. Žibretu zaradi 600 din kot priče lažno pod prisego pričali, Anton Kovač pa je bil obdolžen, da jih je napeljal h krivemu pričevanju. Anton Kovač je bil obsojen na tri leta in na tri jurje denarne kazni ter na 300 din povprečnine, Anton Tkavec na 14 mesecev strogega zapor, Anton Povalej na pet mesecev strogega zapor, Cerovšek, Žibretova in Kovačeva so bili oproščeni.

Obsodba dveh nevarnih vlomilcev. V Mariboru sta se zagovarjala 28. decembra pred sodniki 38 letni Franc Veber iz Jesence in 35 letni Stanislav Ferfolja iz Sel na Krasu, ki je italijanski državljani in za vedno izgnan iz naše države. Oba sta že bila velikokrat predkaznovana in sta se seznanila ter postala prijatelja v kaznilnici. Vlomljala in kradla sta vsak na lastno pest, skupno in sta se tudi ukvarjala s švercarijo in z raznimi drugimi lopovščinami. Obtožnica jima je predvsem očitala nočni vlom v trgovino Ivana Koržeta v Cirkovcah pri Pragerskem. Imenovana sta pokradla blaga za 11.182 din in gotovega denarja 3674 din. V junijski noči sta oplenila trgovino Marije Vodenik v Poljčanah in sta jo oškodovala za 3490 din. Tretji vlom sta izvršila 27. avgusta v trgovino

Ivana Ferka v Pesniškem dvoru, kateri je utrpel 800 din škode. Oba sta pred sodniki očitane grehe tajila, a so ju le obsodili: Veber je bil obsojen na dve leti in dva meseca, Ferfolja na pet let robije.

Slovenska Krajina

Gederovec. Skozi našo obmejno vas vodi važna cesta, ki spaja cesti v avstrijsko Radgono in Rogasheve. Radi tega spoja se vrši po naši cesti dvojni promet. Skozi naše naselje vozi dnevno poštni avtobus dvakrat. Pred nedavnim je bila gederovska cesta v takem stanju, da je zabavljajl čez njo vsak vozač in je avtobus vsako zimo odpovedal vožnjo. V zimskem času je moral vsakdo čakati na avtobus na križišču in zmrzovati po 20 minut. Na našo ponovno prošnjo in s posredovanjem naših banskih svetnikov nam je naklonila banska uprava posebno podporo v znesku 10.000 din za popravilo zgoraj omenjene ceste. S tem denarjem so naši občinski možje cesto

Društvene vesti

Selnica ob Dravi. Naši dobromisleči fantje in dekleta, ki so organizirani v svojih odsekih, delajo sedaj z vsem ognjem, ko imajo rodne tedske sestanke. Na sestankih se obravnava vse, kar treba vedeti fantom in dekletom, da ne podležejo krivim nazorom. Ne le amisel za telesno vzgojo, globlje gre naše delo — nam je vzgoja duha in srca na prvem mestu! Načela, ki nas vodijo v tem začetek težkem delu, so ona, ki so vzdržala slovenski narod po koncu v najtežjih dneh preizkušenj: katolištvo in slovenstvo! Po teh postanemo dobri sinovi in hčere naroda in domovine, le po teh je upanje v boljše čase. Fantje in dekleta, ki ste še izven našega kroga, pridružite se nam in pomagajte orati ledino! — Letošnje leto nam mora biti velik mejnik med preteklostjo in bodočnostjo. Prosvedni dom, za katerega je agitacija v največjem razmahu in ki se bo pričel graditi spomlad, bo žarišče prave ljudske prosvete, gospodarstva in gospodinjstva. Visoka šola bo prosvedni dom za našo faro in ne samo sedanjemu rodu, daleč v sto in sto let bo segal njegov blagor! Veseli bodimo vsi, da bomo mogli pomagati vsak po svojih močeh k zidanju toliko važnega doma. Za Boga, mladino in narod je to in z nami bo božji blagoslov, od katerega živimo vsi!

Rače pri Mariboru. V nedeljo 9. januarja uprizori Prosvedno društvo ob 15 in ob 18 na šolskem odru veseloligro s petjem »Dva para se ženit« ali »Gonja za srečo«, v treh dejanjih.

Sv. Janž na Dravskem polju. Na praznik Sv. Treh kraljev priredi Prosvedno društvo v Društvenem domu ob treh popoldne božično igro »Ciganke Lejle božični večer«. Vljudno vabljeni k obilni udeležbi!

Sv. Lenart v Slov. goricah. Na splošno željo bo domača krajevna Kmečka zveza ponovila v nedeljo 9. januarja po večernicah v družbenih prostorih lepo ljudsko igro »Madona v gozdu« z

Pri ženah, ki trpe leta in leta radi težke stolice,

pokaže uporaba naravne

FRANZ - JOSEFOVE

grenčice, užite zjutraj in zvečer po četrt čaše, dobre uspehe. Tudi občutljivejši pacijentke uživajo rado

FRANZ - JOSEFOVO

vodo, ker se že v kratkem času pokaže prijeten učinek.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

POZNATE »NEDELJO«?

»Nedelja« je edini slovenski verski tednik, izhaja vsak teden na 16 straneh, ima lepe slike in stane celoletno samo 24 din. Celoletni naročniki so zavarovani za slučaj smrtne nesreče za 1000 din. — Dosedaj smo izplačali že v 16 primerih. Med ponesrečenci je bilo sedem kmetov, dva železničarja, dva zidarja, pet iz raznih stanov. Sorodnikom je bila zavarovalnina vsaj v prvo pomoč v nesreči! »Nedelja« se naroča v Mariboru, Koroška cesta 5.

razširili, skopali so nove jarke, napravili propuste ter prestavili telefonske drogove. Končno so jo še kljub slabemu vremenu na drbalo posipali z gramozom. Upamo, da bo to popravljeno cestno zvezo prevzela banovina v svojo oskrbo.

rajanjem, petjem in godbo. K obilni udeležbi so vabljeni domačini in okoličani!

Jarenina. Katoliško prosvedno društvo v Jarenini priredi na praznik sv. Treh kraljev ob 15 v društveni dvorani Jurčičevo igro »Domene«.

Kapein pri Radencih. Bralno društvo ima svoj redni letni občni zbor 6. januarja ob 15, po večernicah, v šolskih prostorih.

Veržej. Naše Katoliško prosvedno društvo se zelo lepo razvija. Obstojta komaj dve leti, pa je že doseglo lepe uspehe. Hvala Bogu, imamo razumne, preudarne možje, ki čutijo potrebo vzgajati mladino v pravem krščanskem duhu. V letu 1937 smo precej napredovali. Od preč. ordinariata smo dobili dovoljenje, da smemo preurediti gospodarsko poslopje v primerno dvorano. Z lastnimi sredstvi, katere smo prihranili ob prireditvah, smo si uredili čedno dvorano in če Bog da, jo bomo letos povečali. Začetek je bil težak — a šlo je le! Veliko so pripomogli člani z lastnim delom, zato jim najlepša hvala! V zimskih večerih se z veseljem udeležujemo sestankov v svojem društvenem domu. Imamo tudi bogato knjižnico. Na štefanovo so naši igralci uprizorili veseloligro »Micka, premisli si«. Vsi so izvrstno podali svoje vloge. Le tako naprej!

Veržej. Na praznik Treh kraljev priredijo občina, šola in salezijanski zavod lepo božičnico za revne otroke in zavodove gojence, ki bodo zaigrali lepo božično igro s petjem. Igra in božičnica bo dvakrat: ob 15 in ob 18. Vabljeni!

Dornova pri Ptuj. Naš fantovski odsek priredi na Treh kraljev dan Meškov misterij »Henrik, gobavi vitez«.

Makole. Dne 26. decembra je bil za našo mladino dan veselja in radosti, pa tudi za nas vse. Naši fantje fantovskega odseka in dekleta dekleškega krožka so nastopili prvič na odru z akademijo. Zadržila so nas prekrasna izvajanja prostih vaj fantov kakor tudi deklet. Polna dvorana občinstva jih je nagradila z odobravanjem in ploskanjem. Poleg telovadnih točk so bile na sporedu tudi ljubke pesmice, ki so nas ganile do solz. Zelo lep govor je imel domačin g. profesor Joško Babšek. Draga mladina, po tej poti naprej!

Dramlje. Katoliško prosvedno društvo ima v nedeljo 9. januarja ob 15 v dvorani Slomškovoga doma prvi redni občni zbor. Člani vabljeni!

Sv. Andraž v Haložah. Knjižnico smo pripravljali več mesecev. Dan pred Božičem pa smo jo otvorili in začeli knjige izposojevati vsem, ki se zanimajo za dobro, poučno, prijetno pa brezgrajno in pošteno berivo. Kje pa smo knjige dobili?

Knjižnica je namreč čisto nanovo ustanovljena. Skoraj vse knjige smo dobili od mnogočastitega g. dekana Ognjeslava Škamleč. G. dekan je izročil za župnijsko knjižnico okrog tisoč dobrih knjig, ki predstavljajo v kupni vrednosti težke tisočake. Tako je storil veliko kulturno delo za svojo župnijo, ki ji je že 28. leto tako dober duhovni oče.

Sv. Jedert nad Laškim. Prosvetno društvo »Čitavnica« uprizaro 9. januarja »Dobravo«, resno igro iz narodnega življenja naših bratov onstran Triglava. Vabljeni vsi!

Naši rajni

Kebelj na Pohorju. Zapustil je ta svet mladenič, vnet sodelavec fantovskega odseka, Janez Očko. Obolél je na jetiki, ki ga je mučila eno leto. Trpel je voljno in bogu vdano, nikomur ni tožil svojih težav. Dne 19. decembra je sklenil svoje življenje v starosti 23 let. Pogreba so se udeležili člani čadramskega in konjiškega fantovskega odseka. Ob grobu so spregovorili prisrčno besedo g. župnik Panič, g. Šibanc Janez za fantovsko okrožje in predsednik Prosvetnega društva Steblovnik Anton. Vrli mladenič, počivaj v miru! Domačim naše sožalje!

Sv. Jakob v Slov. goricah. Smrt je pokosila vrlega in značajnega moža. V noči na 28. december je izdihnil svojo blago dušo posestnik in gostilničar Dominik Peklar. Dosegel je starost 77 let. Bil je dolga leta zvest naročnik dobrih katoliških listov. Njegova hiša je bila vedno strogo krščanska. Vse ga je spoštovalo in ljubilo zaradi njegove dobrote in poštenosti. Vsa fara sedaj žaluje nad njegovim grobom. Pogreb je bil dne 30. decembra. Bodi mu Vsemogočni dobrotin plačnik — žalujočim naše iskreno sožalje!

Sv. Jakob v Slov. goricah. Spremili smo k večnemu počitku mladega fanta v starosti 31 let, Avguštin Divjak iz Kušernika. Po dolgotrajnem bolehanju je mirno v Gospodu zaspal. Zahvala vsem, ki so blagemu rajnemu bili v tolažbo ter pomoč na bolniški postelji in so mu posodili zadnjo pot. — Žalujočim naše sožalje!

Sv. Anton v Slov. goricah. Mirno je v Gospodu zaspal 26. decembra v 74. letu starosti Franc Kreft iz Vanetine. Rajni je bil ugleden krščanski mož. Prejemal je rad sv. zakramente vsako prvo nedeljo, dokler ga ni bolezen priklenila na bolniško posteljo. Bil nad 30 let naročnik »Slov. gospodarja«. Rajni Franc je bil usmiljenega srca, dober, postrastljiv in skrben oče. Ob grobu se je poslovil od njega domači g. župnik z ganljivimi besedami. Zastava in člani Apostolstva mož so ga spremljali do groba, domači pevski zbor pa mu je za slovo zapel žalostinke. — Dragi Franc, počivaj v miru — ženi in otrokom pa naše sožalje!

Bunčani. Pred kratkim smo spremili na božjo njivo priljubljeno Antonijo Budja. Skoraj eno leto se je borila z neozdravljivo jetiko. Da je bila pokojnica priljubljena, je izpričal njen pogreb. — Draga Tonika! Tako mlada, komaj 33 let si štela, pa si že morala zapustiti ta svet! Tvojih pet nepreskrbljenih otrok se te goreče spominja v molitvi! — Žalujoči materi, možu in otrokom naše sožalje!

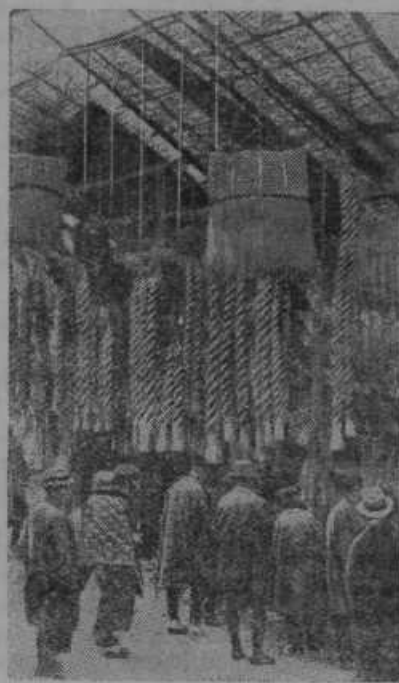
Sv. Andraž v Haložah. Bolezen nam je v minulem letu pobrala mnogo naših dragih. Med njimi je tudi Julika Drevenšek. Bila je zvest Marijin otrok, marljiva kakor čebelica. Presrečno se je čutila, ko je bila spreejta v samostan v Studenicah. Tlik pred preobleko se je pa morala vrniti na dom, ker so se pokazali na nji znaki kostne jetike. Bolezen se je goršala od meseca do meseca. Spodnji tel telesa je ohromel, nastale so

rane, kosti v hrbtu so izstopile. Nepremično je morala ležati skoro dve leti. Proti koncu bolezni jo je napadla še pljučnica. Ko sem jo obiskala, me je z naporom prosila: »Moli rožni venec svetih ran ter mi zapoj še ono: Najlepši trenutki, o to so pač oni, ko zjutraj pri angelški mizi klečim!« Izpolnila sem ji željo, milo se mi je nasmešnila in rekla: »Kako dolgo že nisem slišala petja«, nato pa je zajokala. Boj življenjskih sil proti smrtni kosi je trajal še nekaj časa. Potem je božji Zveličar svojo zvesto služabnico poklical k Sebi. Draga Julika, počivaj v miru!

Sv. Jurij ob Taboru. Ravno ob zaključku leta 1937 so se še oglasili naši zvonovi ter zapeli v slovo Antonu Lukman, p. d. Becijevemu očetu iz Črnega vrha. Dočakal je lepo starost 84 let. Občina ga bo ohranila v častnem spominu, saj je bil nad 30 let njen tajnik. Občinski odbor ga je pred leti za njegove zasluge izvolil za častnega občana. Bil je globoko veren in vsak mesec smo ga videli pri sv. obhajilu kljub njegovi starosti in oddaljenosti od cerkve. Kako je bil v fari priljubljen, je pokazal njegov pogreb, katerega se je udeležila skoraj vsa fara. Pevski zbor fantovskega odseka mu je zapel nagrobnico ter se tako v imenu vse fare in občine poslovil od moža, kateri je bil vsem zgled poštenjaka. — Blag mu spomin!

Oktavijan Goga, novi romunski ministrski predsednik.

Japonci proslavljajo Novo leto na ta način, da razobesijo konce vrvi po izložbah.

Mirovni plug v muzeju v Ženevi. Plug je kovan iz mečev in je spomin na trajen mir, katerega so sklenili Angleži z Američani leta 1872 v Ženevi.

Gorske čete nacionalnega španskega generala Franca stražijo prelaze čez visoke španske hribe.